

Fylkesmannen i Telemark

Miljøvernavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gunnar Djuvik, 35 58 61 67

Guri Ravn, 35 58 61 71

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer: 2005/22
Saksnummer: 05/3987
Dato for kontroll: 21.09.2005

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn: IATA, Indre Agder og Telemark avfallsselskap IKS, Stormo avfallsanlegg	Org.nr.: 977 500 303
Postadresse: Langmoen, 3855 Treungen	Telefon/ e-post: 35 94 85 87 / iata@iata.no
	Kommunenr / kommune.: 0819/ Nome
Besøksadresse for kontrollobjekt: Stormo avfallsanlegg, Strengenveien 553, 3825 Lunde	Bransjenr. (NACE-kode): 90020

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten: Kjetil Midtgarden	Fra Fylkesmannen: Gunnar Djuvik og Guri Ravn
---	--

Kontrollomfang:

Kontrollen var ikke en uttømmende kontroll innen Fylkesmannen sitt tilsynsområde, men var i hovedsak avgrensa til følgende hovedtema ved deponiet: mottakskontroll, håndtering og utsortering av farlig avfall, informasjon til kunder om farlig avfall samt internkontrollrutiner knyttet til dette tema

Kontrollrapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen i forhold til følgende regelverk:

- Lov av 13.3.1981 nr.6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall, kap 9 og 11 om farlig avfall
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (IKforskriften)
- Tillatelse til drift av Stormo avfallsanlegg, Nome kommune, datert 09.06.1999

Se vedlegg for nærmere definisjon av avvik og anmerkning.

Oppsummert resultat fra kontrollen:

Kontrollen avdekket 2 avvik i forhold til regelverket. Det er gitt 1 anmerkning.

Oppfølging av avvik/ anmerkninger på etterfølgende sider:

Det vises til pålegg med tidsfrister i denne kontrollrapportens oversendelsesbrev.

Skien, 02.12.2005

Fylkesmannen i Telemark

Gunnar Djuvik
(etter fullmakt)

Avvik

Avvik 1: Virksomheten utfører ikke stikkprøvekontroll i tillegg til den ordinære mottakskontrollen for deler av avfallsstrømmen, dvs for avfall som hentes fra næringskunder og som ikke sorteres på Stormo før deponering.

Avvik fra: Utslippstillatelsens punkt 3.1.2

Kommentar:

Avviksformulering og tilhørende kommentarer er basert på opplysninger fra driftsansvarlig og observasjoner ved Stormo 21.09.2005.

Generelt gjelder at den *ordinære mottakskontrollen* har som formål å avklare hvorvidt det deponeres avfall som ikke er tillatt å deponere i henhold til utslippstillatelsen kap 1.3, 1.4 og 1.5 og i deler av kap 2. Kravet om *stikkprøvekontroller* har som formål å kunne etterprøve den ordinære mottakskontrollen og den interne sorteringen.

Den ordinære mottakskontrollen forutsettes å gjelde alt avfall som legges på deponi enten dette kommer fra næringsliv eller husholdning. Stikkprøvekontroller kan gi et bilde av effekten av den ordinære mottakskontrollen og av den interne sorteringen på Stormo med hensyn til avfall som ikke er tillatt å deponere, i dette tilfelle farlig avfall. Stikkprøvekontrollen kommer altså i tillegg til den ordinære mottakskontrollen.

Utslippstillatelsens vilkår 3.1.2. stiller krav om at det skal gjennomføres stikkprøvekontroll av usortert avfall som går direkte til deponering. Dette kravet gjelder for deler av avfallsstrømmen, i praksis for de deler av avfallet som IATA tolker som sortert og som hentes fra næringskunder via ulike transportører og som ikke sorteres på Stormo før deponering.

Det avfallet som følgelig omfattes av avviket kan konkretiseres til henholdsvis 1-2 lass pr måned med "godt sortert" avfall via Nome Containerservice fra en ikke nærmere angitt produksjonsbedrift samt "restavfall fra andre sorteringsanlegg", dvs ikke restavfall fra husholdninger da dette for tiden har en dokumenterbar sorteringsgrad vurdert opp mot gjeldende krav i utslippstillatelsen. Ordinær mottakskontroll ved Stormo i følge opplysninger vi fikk på kontrollen 21.09.2005 at de ansatte som betjener vekten og som drifter sorteringsanlegget/ deponiet, vurderer om avfallet er rett sortert. Eventuelle feilsorteringer påpekes. Den samme type mottakskontroll utføres av renovatørene som henter avfall hos husholdningene. Utover denne type ordinær mottakskontroll foretas det ikke regelmessig stikkprøvekontroll som skal omfatte minimum 5% av mottatt mengde av nevnte avfall. Stikkprøvekontroll er uansett ment å være noe mer enn kontroll ved vektpassering og kontroll på tippet i form av skjønsmessige vurderinger fra driftspersonalet i forbindelse med kompaktering av avfallet.

For driver av deponiet vil det være et ansvar å dokumentere at det ikke kommer inn avfallstyper som det ikke er tillatt å deponere. En måte å dokumentere dette på er ved stikkprøvekontroll. En annen måte er å la det avfallet som man eventuelt er usikre på innholdet i, gjennomgå en lokal sortering ved eget anlegg. Det er en forutsetning for å lykkes med dette at man har innarbeidet gode rutiner, gjerne rutiner der en kan dokumentere mengde utsortert avfall som det ikke er lov å deponere. Desto mer man informerer sine kunder om gjeldende krav til levering av avfall, desto mindre avfall vil det trolig avdekkes gjennom stikkprøvekontrollen som det ikke er tillatt å deponere.

Annet avfall som går direkte til deponering på Stormo er restavfall som hentes fra husholdninger. IATA tar i mot slikt avfall fra Nome kommune der det er innført kildesortering i 9 fraksjoner og som derfor gir en høy sorteringsgrad. Renovatørene utfører en ordinær mottakskontroll av avfallet ved

kilden. Utslippstillatelsens krav om stikkprøvekontroll omfatter følgelig ikke restavfall som hentes fra husholdninger i dagens situasjon, og avviket gjelder følgelig ikke for slikt restavfall.

Avviket må ses i sammenheng med avvik 2.

Avvik 2: Virksomheten har mangelfull internkontroll ved at det ikke foreligger skriftlig dokumentasjon, instruks, rutiner og avviksmeldeskjema, som brukes ved mottakskontrollen.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, § 5, annet ledd, pkt. 7. (Internkontrollforskriften) og utslippstillatelsens vilkår 5.1. Planer og instruks.

Kommentar: Avviksformulering og tilhørende kommentarer er basert på opplysninger fra driftsansvarlig og observasjoner ved Stormo 21.09.2005. Aktuell mottakskontroll ved Stormo er beskrevet i kommentar til avvik 1. Driftsansvarlig person ved tidspunktet for kontrollen kunne ikke dokumentere at det er iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i medhold av helse-, miljø og sikkerhetslovgivningen. Det kunne ikke legges fram den aktuelle skriftlige dokumentasjonen.

Den mottakskontroll som praktiseres ved Stormo avfallsanlegg er at de ansatte som betjener vekten og som drifter sorteringsanlegget/ deponiet, vurderer om avfallet er rett sortert. Eventuelle feilsorteringer påpekes. Den samme type mottakskontroll utføres av renovatørene som henter avfall hos husholdningene. IATA opplyser at alt avfall som går til deponi er sortert. Det kunne ikke dokumenteres skriftlig at det er utarbeidet rutiner for mottakskontrollen. Slike rutiner må blant annet omfatte kontroll av om farlig avfall forsøkes deponert og rutiner for hva en gjør hvis dette skjer eller hvis en oppdager farlig avfall på deponiet. Alt avfall som skal til deponi bør omfattes av mottakskontrollen. I dag har enkelte transportører tilgang til deponiet uten at avfallet blir kontrollert av IATAs ansatte, blant annet utenom åpningstiden.

Stormo avfallsanlegg har avviksregistreringskjema. Det kunne ikke dokumenteres at dette brukes. Det foreligger ikke rutiner som beskriver hva som skal avviksbehandles. Slike rutiner skal omfatte forhold som kan føre til forurensning av ytre miljø, hvorav farlig avfalls- fraksjonen må ha et særlig fokus.

Rutiner for mottakskontroll, avviksbehandling etc. inngår naturlig i driftsplan, driftsinstruks og beredskapsplan, jf. pkt. 5.1 i utslippstillatelsen se spesielt pkt. 1 b, d og f samt pkt. 2 b og c.

Avviket må ses i sammenheng med avvik 1.

Anmerkninger

Anmerking 1 – Om informasjon

På anlegget var det lite informasjon om de ulike avfallskategoriene, det var kun skilt over containerne for de ulike fraksjonene. Det var ingen opplysninger ved mottaksplass/ lager for farlig avfall om hva som er farlig avfall. Informasjon om hva som er farlig avfall må tilpasses målgruppen. Aktuell målgruppe for informasjon om dette ved mottaket for farlig avfall ved Stormo vil være privatpersoner og mindre virksomheter som selv bringer avfallet dit. Informasjonen bør ha fokus på de mest vanlige typene, se bl.a. IATAs tømmekalender/ rød boks-info.

IATA sender ut tømmekalendere til husholdningene hvor det opplyses om hva som skal sorteres ut og om hva som er farlig avfall. Tilsvarende informasjon blir ikke gitt til næringskunder i regionen. Slik info kan gi mindre grad av feildisponering av farlig avfall hos næringskunden og føre til en større grad av levering til mottaket på Stormo.

Andre forhold

- Det ble under kontrollen levert et større container- lass, bil + henger, med avfall fra Norsk Gjenvinning. Det ble opplyst at dette var restavfall hvor sorterbare fraksjoner var sortert ut. Dette avfallet ble ikke kjørt til deponi slik utslippstillatelsen gir grunnlag for etter kap 3.1.2 , men lagt på sorteringsflaten for videre sortering. Fylkesmannens oppfatning var at avfallet var dårlig sortert, dvs i praksis tilnærmet usortert, med bl.a. innhold av større mengder papir samt metall, EE-avfall etc. Avfall av en slik karakter bør behandles som usortert og følgelig gjennomgå en fullstendig sortering slik man i dette tilfellet faktisk la opp til. På denne måten er virksomheten i stand til eventuelt å dokumentere at det avfallet som går til deponering ikke inneholder avfallstyper som er ulovlig å deponere. Eksemplet beskriver en situasjon som i praksis ble håndtert på en riktig måte, men der det etter Fylkesmannens mening er en viss mulighet for misforståelser og utilsiktet deponering.
- Anlegget framsto for øvrig som ryddig og oversiktlig.

Generell informasjon om temaet og definisjoner av begrep som er brukt i denne rapporten:

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en tilbakemelding fra virksomheten innen den angitte dato, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen kunne gi tvangsmulkt etter foregående varsling. Varslet innebærer at Fylkesmannen vurderer å fatte vedtak om tvangsmulkt dersom det ikke er mottatt tilbakemelding om at avvik er lukket eller det foreligger en tidsplan for lukking. En eventuell tvangsmulkt vil være et nærmere fastsatt engangsbeløp eller kan løpe med et angitt beløp pr. dag etter en nærmere angitt frist. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73 eller Produktkontrollovens § 13. Det framgår av oversendelsesbrevet (første side i denne rapporten) om tvangsmulkt er varslet i denne saken.

Behandling av farlig avfall

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier. Det kan ikke håndteres sammen med annet avfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall på avveier kan føre til at miljøgifter spres og hoper seg opp i naturen. Spredningen kan bl.a. skje gjennom forurenset sigevann fra deponier.